

Volja po pošti:

Za celo leto naprej . . . 25.—
za en mesec . . . 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 20.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . 24.—
za en mesec . . . 2.—
V spravi prejema mesečno . . . 1.70

Sobota. Izdaja:

za celo leto . . . 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petitvrska (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 "
za trikrat . . . 10 "
za večkrat primeren popust.

Paročna oznanila: zabavala, osmrtnice itd.:
enosolpna petitvrska po 18 vin.

Poslano:

enosolpna petitvrska po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5 uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 182.

Liberalne spletke so se razbile ob zavednosti slovenskega ljudstva!

Okolu 24.000 glasov večine v kmečki skupini. — S. L. S. ostane odločujoča v kranjskem deželnem zboru.

Po bilki.

Vsake volitve so šola. Stranka, ki se noče učiti iz njih, si sama koplje grob. Deželnozborske volitve po naši deželi, ki so, razen po mestih, z veliko častno zmago naše stranke končane, nam dajejo mnogo dragocenih nauk.

Bodri nas k pogumu in veselemu zaupanju jasni dokaz, da je večina našega ljudstva v svojem jedru zdrava, razsodna, nepremična v svojih načelih. Labilitetni koeficient je topot, zlasti pri volitvah iz splošne skupine, sorazmerno večji, nego je bil leta 1911., toda številke iz posameznih občin kažejo, da je popolnoma napačno iz tega izvajati kake splošne zaključke. Ogromna večina občin je ohranila svoje prejšnje razmerje, v mnogih je stranka celo znatno napredovala. Imamo pa posamezne občine, kjer se je to razmerje poslabšalo, po nekaterih izredno. Sem štejemo na primer Bohinjsko Bistrico, Bohinjsko Belo, Dobravo na Gorenjskem, par notranjskih in dolenskih občin.

Volilce moramo deliti v strankarsko zavedne naše in liberalne in v labilne, ki jih agitacija in krajevne razmere pehajo zdaj tja, zdaj sem. Jasno se je pokazalo, da strankarska zvestost samimi gospodarskimi ugodnostmi ne raste. Zaupanje se ne da kupiti. Kraji, ki so se slabo izkazali, so domala brez izjeme taki, ki je zanje naša deželnozborska večina ogromno storila. Če bi odločevala hvalenost, bi na primer Blejski Kot in Bohinj ali Raka ne kazali tako črnernega lica. Politična izobrazba in organizacija odločujeta v prvi vrsti. Tam, kjer tega ni, gre labilni koeficient kvišku.

Liberalno eskamoterstvo, ki šteje vse za neodvisne kandidate oddane glasove za svoje strankarske glasove,

in vse volilce, ki so zanje glasovali, za liberalce, je za v komedijo, ne pa za resno politično torišče. Pri ti priliki izrekamo svoje začudenje, da je uradno poročilo izpremenilo oficijelni »neodvisni« značaj naših protikandidatov in jih postavilo za kandidate narodno-napredne stranke.

Zavednih liberalcev število se pri zadnjih volitvah ni pomnožilo, marveč znatno zmanjšalo. Definitivno se je izkazalo, da je z liberalnim programom v naši deželi obračun že narejen za vedno. Ta dokaz so nam podali liberalci sami. Iz volilnih gesel, ki so se z vso vneto poudarjala od nasprotne strani, omenjamo dve glavni. Z vso odločnostjo se je zagotavljalo, da neodvisni kandidati stoje na verskem temelju, da so dobri katoličani, ki jim ne pride niti na um nasprotovati verskim naukom in verskemu življenju. Vrednost tega zagotovila je pač znana, toda ne prezirimo, da je stara napredna stranka zajedala med tem časom v radikalni mladinski tabor, da se je neštokrat poudarjalo, da mora stranka jasno pokazati svoje svobodomiselnost načelo in se otestiti hinavskega dvoživstva. Po volitvah konstatirajmo, da je mladinska radikalna struja poginila, in da imamo zopet staro liberalno hinavstvo na vrhu. Mladini so šli med hinavce. Nas veseli ta reč za to, ker nam dokazuje, da vsi liberalci priznavajo, da s svojim programom ne morejo med ljudstvo in pa zato, ker je hinavstvo samo najbolj labilen in vsled tega trajno najmanj zanesljiv element v politični agitaciji. Večina volilcev za neodvisne kandidate odklanja liberalni program. Liberalni petelin, ki hočejo odkrit boj, so morali v ozadje; lastna stranka jih je zatajila.

Drugo geslo, ki je ravno tako značilno, je našo stranko postavljalo v nasprotje s kmetom in njegovimi koristmi. Prej je liberalna stranka ravno to očitala naši, da zanemarija mesta in

skrbi le za kmete. Prej smo v korist kmetu »drii Ljubljano«, »uničevali trgovce, sovražno nastopali proti uradništvu«, zdaj se je trdilo ravno narobe. V tem vidimo zopet sijajno zadoščenje našemu programu. Ne s protiverskimi, ne s protikmečkimi gesli se ne more pri nas dobiti tal. Hinavščina — grda, predrzna, nesramna — je odel liberalcem kmetu prijazen plašč, ki je pa tako tenak, da je s končanimi volitvami že tudi raztrgan. Labilni del izmed volilcev kmečkega stanu je vsled tega ozdravljiv in z volitvami je tudi že njihova hoja na levo — proti liberalni stranki — končana. Koliko jih je bilo, ki so se zavedali, da so napačno volili, ki so pa šli za »neodvisne« iz trme, iz osebnega nasprotstva, vsled pritiska in drugih takih vzrokov, ki pa že danes gledajo, kako bi prišli nazaj. Razmerje glasov pri volitvi iz kmečke skupine nam v mnogih krajih priča, da jih je veliko število že v enem tednu preokrenilo na našo plat.

Tipično za naše volitve je to — vzmimo samo en zgled — da je neodvisni kandidat splošne skupine radovljiškega okraja zatrjeval duhovnikom in ljudem, da pripada naši stranki, da bo vstopil v naš klub in da je samo zavoljo tega boljše, če njega volijo, ker bo potegnil s seboj tudi liberalne glasove, do katerih naš kandidat ne more. Če so kandidati plaval v taki strugi, kaj šele volilci?

Ko motrimo izid naših volitev, pustimo izredno živahne laži in obrekovanje, ki se je z njimi delalo proti našim kandidatom, popolnoma izven računa. Ta reč je muha enodnevnica. Strasti, ki se razvijajo ob volitvah, se ulomijo same; že danes imajo liberalci od svoje prevelike vneme za lumparska sredstva težkega mačka, in ko bo treba plačevati račune, bo ta maček še večji. Zvest, da so premagani, je tako silna, da vse drugo preprija. Kdor je tepen, mu je pač slaba tolažba, če se mu

pravi, da je dobro kričal; bolečine niso nič manjše, če je bolj rjul, kakor nasprotnik, marveč ravno nasprotno je bridkost temeljitega poraza zanj ravno zato tem hujša. V vojski ne odločuje, kje se je več postreljalo, marveč kje se je več zadelo. Liberalci so streljali res z izredno silo in z velikim hruščem, zadeli pa niso ničesar.

In zdaj? Ne pozabimo starih zlatih resnic, ki nam zopet zdaj stopajo živo pred naše oči: Stranka se mora ozirati na svoje zveste somišljenike in z njimi v vednem stiku delati svojo politiko. Gorje stranki, ki gleda na nasprotnike, ali ki si celo od njih postdiktirati postave za svoje delo! S tihim mirom, s tisto jekleno samozavestjo, ki so z njo naši volilci šli pod zastavo S. L. S., mora tudi njeno vodstvo nadaljevati svoje delo. Kdor se da sploh kaj vznemirjati od liberalcev, je sam že napol med liberalnimi elementi. Po zmagi se labilni ljudje vedno nagnejo k zmagovalcu. Svobodno jim, toda vpliva, odločilne besede ne smejo dobiti nikdar in nikjer. Najslabše so izkušnje z ljudmi, ki niso od nekdaj naši. Liberalstvo je strto pri nas do jedra. Neznatna manjšina je tistih, ki so zvestno zanj. Ogromna večina politično zavednih ljudi je v taboru S. L. S. Labilni elementje so topot večinoma krenili na levo. Izmed njih je treba izločiti alkoholike, umsko slabotne in npravno izkvarjene ljudi. Ti so po svojem značaju vedno omahljivi. Drugi pa bodo vsled dinamike političnih dejanj našli pot tja, kjer je združeno slovensko ljudstvo. Demokratično lice našega javnega življenja ne pusti labilnosti odločujočega pomena. Seveda je pa demokracija samo tista stranka, katera vzgaja in organizuje ljudstvo. S. L. S. to hoče, to dela. Za vrstami njenih sedanjih delavcev vstaja čvrsta, zdrava, poguma polna mladina, ki zagotavlja bodočim zmagam še večji sijaj.

LISTEK.

Uporniki.

Poljski pisatelj Artur Grušček, poslovni dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

»Kar zadeva stražnika, imate vi prav,« je rekel Malinov, »ker je sramota in greh dati hčer pravoslavnemu človeku...«

»Naj gospod Bog brani in Mati Najsvetejša varuje, da bi kaj takega ne storila, niti mogla misliti...« je zaklicala Vresjakova razburjena.

»Raje ležim na mruvaskem odru,« je dostavila Hanuš zarudela.

»Hm... to se ve!« je potrdil oče.

»Jaz tudi nisem rekel, da bo tako,« se je opravičeval Malinov, videč njihovo odkritosrčno jezo. »Toda vseeno, on se suče okrog Hanuše.«

»In kaj naj počnemo?« je tožila mati. »Kdo drug bi se niti ne pokazal več po vsem tem, kar sliši od mene in od deklice, ta pa lazi okrog, kakor peklensček... svetujte torej, kaj početi?«

»Treba je, da bi zgubil deklico izpred oči... pa se bo vrnil mir... Ali nimate kje oddaljenejših sorodnikov?«

»Morda bi se kje našli, toda to je

za svetom, tam v tretji vasi, in kako puščati tako mlado deklico izpred oči?« je vzdihnila.

»Imamo kuma v Nametih,« je dostavil gospodar za trenutek.

»To ni nič,« je skomiznil Malinov z rameni, »ravno ta dva spijonirata tudi v Nametih, tu je treba druge pomoči, — in ko je trenutek molčal: — »Svetoval bi, da bi dali vašo hčer v službo, v grajščino na Pogonj.«

»Kako bi to?« je odvrnila mati. »Saj je vendar hči gospodarja, pa naj bi šla v službo kot najemnica?«

»Kdor hoče ukazovati, mora znati ubogati,« je rekel Malinov, »in nič ne bo škodovalo Hanuši, ako bo pri velikem gospodarstvu; edina težava bo, če jo bo gospa hotela sprejeti, ker upornikov doslej še ni imela.«

»Peter svetuje dobro!« je izpregovoril oče. »Hanuš pojde izpred oči temu psu, pa bo vedno v naši bližini in če ji bo tam slabo, pa priteče k nam.«

»Naj torej bo po vašem!« je vzdihnila mati. »Kaj pa ti Hanuš na to?«

»Šla bi še dalje, samo da ne bi videla tega psa.«

»Ne tiščal bi tako za tabo,« se je nasmehnil Malinov, »ako bi vedel, da se razen očeta še kdo drugi potegne zate.«

Deklica se je domislila, o kom govori Malinov, in je zarudela v obraz kot mak, pa tudi mati se je spomnila in rekla burno:

»Oha sta iz enega rodu, ta je medved, oni pa volk.«

Malinov je pogledal bistro in rekel:

»Nisem vedel, da kruh plačujete s kamenjem... dobro, da vem.«

»Oj, grenek in trd je ta kruh,« je odvrnila porogljivo, »norčevali so se iz nas in bilo se je za kaj... tak najdenec!«

»Toda obranil je vašega, ko so ga hoteli oropati!«

»Kar je res, je res!« je potrdil gospodar. »Toda sem se mu tudi pošteno zahvalil.«

»Kar je tudi zaslužil!« je rekel Malinov s poudarkom. »In gotovo niste pozabili, da je on obranil vaše ženske.«

»Hm... pravzaprav je tako,« je pritrdil gospodar tiše in pogledal na ženo.

»Tudi jaz ne tajim,« je dodala Vresjakova.

»Torej ne napadajte Marcelka!« je rekel Malinov strogo. »Izpostavil je za vas svojo svobodo in življenje... mlad je, pa je že zaslužen za našo sveto stvar in zvest sin naše vere.«

»Priznavam tudi to, toda kaj ima opraviti z našo hčerjo... Ali je to rod?«

»Ni sam kriv svoje nesreče,« je omenil gost resno, »in ne povišujte se, da ne boste ponižani, kajti tudi Zelenkov rod je bil velik.«

Umolknil so vsi. Vresjakova se nista mogla prepirati z Malinovicem, a Hanuš je vsa rdeča z veliko hvalenostjo pogledavala na gosta in bi rada poljubila njegovo roko, toda bala se je staršev, torej je stala mirno.

»Hm... kaj pa praviš, stari, če bi šla midva še danes h gospej na Pogonj,« je izpregovorila Vresjakova.

»Jaz sem pripravljen,« je zamrmral.

»Ne hitita tako zelo,« je dejal Malinov, »kajti morda pa gospa ne bo hotela, najprvo se je treba pogovoriti z gospodično.«

»O, jaz dobro poznam gospodično,« je zaklicala Hanuš, »in ako jo poprosim, me vzame.«

»To je prav,« nasmehnil se je gost. »Danes proti večeru ima priti k meni, pridite tudi vi, morda jo preprosimo.«

»Dobro bi bilo,« je rekla mati z vzdihom. »Na vsak način si ta moskovski pes ne bo upal napasti grajščakinje.«

»Seveda,« je zamrmral oče.

Sijajna zmaga.

LJUBLJANA — VRHNIKA.

Dr. Šusteršič 4159, Povše 4142, Seidl 1082, Knez 1107, Kristan 252, Mlinar 223, razcepljenih 56, neveljavnih 662 glasov.

KAMNIK — BRDO.

Dr. Krek 3000, Sršen 828, razcepljenih 42, neveljavnih 858 glasov.

TREBNJE — ZATICA — ŽUŽEMBERK — MOKRONOG — LITIJA — RADEČE.

Košak 6421, Vehovec 6420, dr. Lampe 6354, Pavlin 1810, Bukovec 1772, Tomažin 1734, razcepljenih 419, neveljavnih 728 glasov.

NOVO MESTO — KOSTANJEVICA — KRŠKO.

Zurc 4464, Skrlj 333, Kožar 860, Klinc 69, Zupančič 76, razcepljenih 71, neveljavnih 124 glasov.

KRANJ — ŠKOFJA LOKA.

Demšar 3531, Zabret 3606, Novak 840, Barle 756, razcepljenih 131, neveljavnih 488 glasov.

POSTOJNA — LOGATEC — SENOŽEČE — LOŽ — IL. BISTRICA — CERKNICA.

Dr. Žitnik 3736, Drobnik 3596, Gaspari 1350, Majdič 823, Urbančič 1396, Meden 785, razcepljenih 35, neveljavnih 445 glasov.

RADOVLJICA — KRANJSKA GORA.

Pogačnik 2314, Gogala 543, Kristan 183, razcepljenih 32, neveljavnih 131 glasov.

(V jutranji izdaji je bila v tem okraju tiskovna pomota. Pogačnik je dobil 2314 glasov in ne 3314.)

KOČEVJE — RIBNICA — VELIKE — LAŠČE.

Škulj 2341, Lovšin 2408, Andolšek 403, Pucelj 426, razcepljenih 170, neveljavnih 424 glasov.

VIPAVA — IDRIJA.

Perhac 2032, Zagoda 477, razcepljenih 139, neveljavnih 187 glasov.

ČRNOMELJ — METLIKA.

Dermastia 1645, Makar 500, razcepljenih 19, neveljavnih 51.

S. L. S. je dobila skupno 32.719 glasov, liberalci 8797, torej je S. L. S. zmaga v kmečki kuriji nad liberalci z večino 23.922 glasov.

Kamniškega okraja volilcem!

V četrto ste me izvolili, in sicer s štiripetinsko večino za svojega poslanca. Zahvaljam Vas moške; trdni kakor skale naših gora, jasni kakor valovi naše Bistrice ste dali sijajno čast stranki in sebi. En mah, in miza je bila čista! Samo še enega boja, pa bo zadnji kmetijski pogrebec, ki zdaj še krevlja za liberalnim pogrebom, ozdravljen! Bog Vas živi!

Dr. Janez Ev. Krek,

državni in deželni poslanec.

Volilni odmevi.

»Matej Sršen se je v graben zvrnil.«

V Vodicah, kjer je ta liberalna zvezda doma, je dobil dr. Krek 185, Sršen pa le 72 glasov s svojim vred. Imel je med svojimi pristaši celo preroka, ki je na glasovnici pod natisnjeno ime »Matej Sršen, posestnik na Skaručini« pomembno še pristavil »se je v graben zvrnil.« Res je: V tretje gre rado! — Povemo pa, da v četrto tudi!

Iz kamniškega okraja.

V Sent Gotardu je imel zadnjo nedeljo naš državni poslanec dr. Krek volilni shod. Z volivci se je tudi razgovoril o raznih krajevnih potrebah, zlasti o prepotrebni cesti Trojane—Čemšenik—Zagorje ter razložil, kako stoji ta reč. Kar jih ni v strahu pred trojanskim konškom, stoje vsi odločno v S. L. S. — Iz Čemšenika: V ponedeljek jutraj je imel pri nas dr. Krek dobro obiskano shod — prvi v naši fari. Naši volivci so domala vsi trdni za našo stranko. To zavest jim je poročilo našega poslanca le še krepkeje utrdilo. — Po desetem opravilu je dr. Korošec, ki ima v naših hribih tudi precej svojih volivcev, blagoslovil novi društveni dom in v krasnem govoru pojašnjeval pomen krščanske izobrazbe. Bil je vesel dan za našo od sveta tako oddaljeno faro, ki je znatno poživila našo vneto. To se je pokazalo tudi pri volitvah, kjer je dobil dr. Krek 61 glasov večine nad Sršenom. Naša fara se je sijajno izkazala.

Moste pri Kamniku.

Tudi k nam so prišli iz Skaručine ponoči prodajati mlekar in sodrugi Sršenovo robo. A so morali bežati tako, da bodo še najbrže nadoho dobili! Pozimi Sršen ne pika!

Zagorje na Krasu.

Kot je znano, je pri nas zmaga naša stranka s sijajno večino. Ko so liberalci zvedeli, da je dobil dr. Pegan 138 glasov, liberalci pa le 35, tedaj so bili vsi iz sebe. Kar verjeti niso mogli, da je kaj takega mogoče. Pomniti je treba, da je dobil nekda v Zagorju dr. Šusteršič le en glas, liberalci Jelenec Luka pa vse. Razmere so se temeljito izpremenile. V ponedeljek je bil shod naše stranke. Shod je bil tako obiskan, kot še nikdar nobeden. Govoril je domači g. I. Baloh. Med govorom so se pa pripeljali liberalni generali iz Knežaka: Česnik in Cvetanov študent iz Smrja, ki ima brata duhovnika. Začela se je vojaka. Dobili so pa take nazaj, da jih je bilo sram. Vrhunec jeze je bil dosežen pri liberalcih, ko je Tomažkov Franc zaklical med govorom študenta Cvetana: »Bog živi našega župnika!« Kar sapa je zaprlo liberalcem. Ko je slišal sloviti Česnik, propadli general liberalne stranke, da ne gre nikdar v cerkev, da se pri misijonu ni bil, je bil — uničen. Nato je pred par otroci — govoril študent Kovačič. Izmed mož sta bila zraven le Škalk in Tine. Bila je strašna blamaža, liberalci so pili in se odpeljali. Mi gremo pa naprej — Gašpari pa naj penzionari!

Na Dolenjskem.

— Volilni shodi v Beli Krajini so bili v nedeljo: v Metliki, Semiču, na Radovcici in v Črnomlju (za mesto), v ponedeljek pa v Črnomlju (za okolico), v Podzemlju in Suhoru. Govorili so posl. Jarc in Mihelčič in prof. Dermastia. Na

shodih v Črnomlju in Metliki se je predstavljal tudi kandidat za dolenjska mesta, ravnatelj Remec. Izborni obiskani shodi so zopet pokazali, da je Bela Krajina v taboru Slovenske Ljudske Stranke.

— V Novem mestu je bil v nedeljo zvečer prav dobro obiskan volilni shod, na katerem so govorili: posl. Jarc, kandidat Remec in dr. Ogrizek.

Iz Hrvaške.

VOLILNI PROGLAS STARČEVIČEVE STRANKE PRAVA

naglašja najprej, da vse zlo v Hrvatski poteka od nagodbe z Ogrsko. Zakon o neodvisnosti hrvatskih sodnikov, ki ga je sabor že l. 1907. sprejel, še danes ni sankcioniran, ker Ogrska ne dovoli. Nepovoljnega stanja kmetijskega naroda je v glavnem tudi kriva odvisnost Hrvatov od Madjarov, ki izrabljajo gozdove, ne grade prometnih sredstev, ako niso njim v korist, izvajajo sebično tarifno politiko in sploh preprečujejo vsak gospodarski napredek hrvatskega naroda, kar imajo Hrvatsko tudi finančno v svoji oblasti. Zato hrvatski narod ne sme poslušati nagodbjenjakov. Boriti se mora proti koaliciji, ki je, pogazivši pošteno besedo, tajno sklenila z Ogrsko pakti, kojega zmisel je, da ostani Hrvatska še dalje sužnja Madjarske. Nato se obrača proglas enako ostro proti Frankovcem, očitajoč jim, da se že od leta 1905. sem ponujajo vsaki vladi, zdaj v Budimpešti, zdaj na Dunaju, so se udeleževali nečastnih poslov, kakor n. pr. veleizdajniškega procesa, podpirali Raucha in Tomašiča ter pomagali tudi Cuvaju na konja in tudi s Škerleczom paktirali, da bi jih pustil na vladu. Končno se ozira proglas tudi na Seljačko stranko, pobijajoč njeno ekskluzivno stanovsko stališče in apelirajo na ljudstvo, da voli kandidata Starčevićeve stranke prava.

»USPEHI« HRVATSKO-SRESKE KOALICIJE.

V seji ogrskega državnega zbora je v soboto trgovinski minister predložil zakon glede železničarske pragmatike. Zakon sam z ozirom na popolnoma nasprotujoči si stališči Ogrov in Hrvatov ne vsebuje nobenih jezikovnih določb. Pač pa se bo v nagodbi določilo, da se morejše sprejemati v železniško službo osebe, ki so doma na Hrvatskem, tudi če ne znajo madjarskega jezika. Uradniki pa, ki delajo pri telefonu in brzojavu, imajo izdajati ustmene in pismene odloke, ki so zaposleni pri blagu, manipulaciji in računanju, morajo znati madjarsko ustmeno in pismeno. To se zahteva tudi od onih uslužbencev, ki imajo posla z občinstvom in blagom. Vendar se bo od onih, ki pridejo z občinstvom v neposredno dotiko, na teritoriju Hrvatske zahtevalo tudi znanje hrvatskega jezika. (To se pravi faktično, da se na Hrvatskem za mali del uradništva zahteva znanje obeh jezikov, za pretežni del pa le znanje madjarskega.) — Nadalje je minister predložil zakon, s katerim se finančna pogodba s Hrvatsko podaljša do 30. junija 1915.

VOLILNO GIBANJE NA HRVATSKEM.

Sedaj so izdale že vse stranke svoje volilne proglase in naznanile tudi kandidate. Za 88 volilnih okrajev je proglašeni dosedaj 180 kandidatov. Srbsko-

hrvatska koalicija kandidira v 59 okrajih, proglašja pa kandidate še v 14, Starčevićeva stranka v 27, postavi jih pa še 5, Frankovci v 25, postavijo pa še 15, seljačka stranka v 31, postavi jih pa še 4, srbski radikalci v 8 okrajih. Izven strank stoje unionisti, ki kandidirajo v 10 okrajih. V posameznih okrajih so se pojavile tudi kandidate brezpomembne novoustanovljene madjarske agrarne stranke. Socialni demokrati kandidirajo dosedaj še samo v enem okraju.

Peterburško pismo.

Kijevski proces je razburjal javnost cele tedne; k sreči njegove posledice niso tragične, marveč le nekoliko pikantne. Beilis velja sedaj med judi za najsvetejšega narodnega mučenika. To so oblasti tudi predvidele in odredile strogo nadzorstvo; zlasti so preskrbele, da Beilis ne more preveč občevati s tujci. Toda judje so zanj tako navdušeni, da tvegajo tudi največje kazni in trumoma romajo v Kijev iz najoddaljenejših krajev. Najvišja želja vsakega pravovernega ruskega juda je, osebno videti in slišati Beilisa ali dobiti od njega listek z lastnoročno pisanim hebrejskim besedilom ali vsaj poljubiti kako njegovo stvar. V sled oblastvenih odredb se sicer ta romanja ne smejo javno vršiti in zlasti ni lahko priti v osebni dotik z Beilisom; pa ljudje si znajo pomagati in na mnogih krajih v Kijevu se za dober denar prodajajo oziroma dajejo poljubiti Beilisove »relikvije«. Dan za dnem se baje na ta način zbere za Beilisa po 800 do 1000 rubljev.

200 peterburških odvornikov, ki so demonstrirali proti kijevskemu procesu, pride pred sodišče. Tako je poskrbljeno, da se kijevska afeta o ritualnem umoru še ne pozabi tako kmalu. Ako so resnične govorice, da bodo ameriške Združene države na mesto dosedanjega poslanca poslale na peterburški dvor energičnega nasprotnika kijevskega procesa, bomo imeli tudi še diplomatske ne rekriminacije.

Med peterburškimi vseslovanskimi krogi vlada velik razdor, čegar vzrok je katoliško gibanje med Bolgari in pa rusko-pravoslavna propaganda v Galiciji. Nekateri zahtevajo, da Rusija javno začne boj proti »rimskemu« Ferdinandu in njegovim privržencem. Istotako se zahteva, naj Rusija izjava represalije zaradi mučenja pravoslavnih Rusinov na Ogrskem. A Sasonov si menda ne da ukazovati.

V ruskih merodajnih krogih se pečajo z načrtom, ustanoviti rusko parobrodno družbo, ki bi oskrbovala promet na črti Odesa—vzhodna obal Jadranskega morja do Reke. Zdi se, da je temu načrtu naklonjena tudi vlada. Potreba nove parobrodne družbe se utemeljuje s tem, da je šel doslej ruski žitni izvoz za Albanijo in Epir (približno 30.000 ton) preko Soluna, kar odslej ne bo več ugodno. Vrh tega treba računati sedaj tudi s potrebnim povečane Črnogore. Družba bi imela svoje agencije v Valoni, Draču, Baru, Splitu in Reki in bi dobivala državno subvencijo.

Z velikim zanimanjem so Rusi pričakovali vrnitve ministrskega predsednika Kokovceva iz inozemstva. Ako tu-

Račun brez krčmarja.

Spisal Felice.

Gospod Zober, mestni učitelj, ravnatelj »Učiteljske tiskarne« in raznih drugih učiteljskih dobroteljskih zavodov, je sedel v pisarni »Učiteljske tiskarne« pri pisalni mizi ter zabeleževal in zopet črtal razne svote na pred njim ležečem papirju. Poleg njega na mizi so se vrstile kopice svetlih grošev, desetice in kronic, kakor svitki, kadar jih ogleduje divizionar. Dokaj je bilo sicer teh kopic, vžlic temu se mu je pa vselej namrdnil obraz, kadar je obrnil oči na te svitke kopice.

»Lep izkupiček, res,« je mrmral med zobmi, »škoda le, da smo jih tako ceno nastavili. Dvajset vinarjev bi vsak rad žrtvoval za tako imeniten duševni produkt našega vrlega doktorja in urednika. In niti dvajset vinarjev bi ne bila cena pretirana za »Vodiške čudeže«, nam bi pa le ostalo nekaj sto kronic prebitka. Sedaj pa, kakor mi kažejo računi, bodo komaj stroški pokriti; o prebitku pa ni, da bi govoril. — Deset vinarjev je bilo vsekako premalo, to sem trdil takoj, ko smo se posvetovali o razpečevanju; toda naši ljudje so čudni računarji. Množina, množina nekaj izda! so kričali in prekičali moje pametne predloge in nasvete. Nam vendar ne gre tu za kake strankarske koristi ali za narodov blagor; mi smo sedaj v prvi vrsti trgovci, in trgovci potrebujejo denar in zopet denar. Res, naši možakarji so čudni ljudje; ničesar si ne dajo povedati. No, sedaj pa imajo. Računajmo še enkrat: 24.000 izvodov smo natisnili teh čudežev. Ko bi raznečali vseh teh 24.000 izvodov,

izkupili bi 2400 kron; a razposlali smo jih samo okroglo 20.000, kar znaša 2000 kron. Od teh 20.000 razposlanih pa se nam je doslej vrnilo kakih 3000 izvodov. Torej jih je v rokah trafikantov še za kakih 1700 kron, a še ni gotovo, da bi bili vsi ti že prodani, kajti vračajo se nam še dan za dnevom. Pa recimo, da bi bilo prodanih za vseh 1700 kron, a od tega odpade provizija trafikantom, razpošiljalni stroški in pa stroški tiskarne. Vse to skupaj znaša nad 1600 kron, in tako nam ne preostane za služka niti sto kron. Ali je bilo vredno za ta drobiž nakopavati si toliko dela in truda? Ali je bilo vredno?»

Jezno je vrgel svinčnik iz roke in se s komolci podprl ob pisalno mizo. Baš je hotel pospraviti po mizi drobiž ter ga shraniti v široko zevajočo blagajno, ko je nekdo potrkal na vrata:

»Napreje! zarenčal je ravnatelj učiteljskih dobroteljskih zavodov nevoljno in se ozrl proti vrodu.

Dokaj rejena ženska kakih petdesetih let se je privalila v pisarno.

»Dober dan jim Bog daj! Naj ne zamerijo, ali sem prav prišla? Ali so oni za »ta velicega« v tej tiskarni?»

»O, prav, prav! Kaj bi pa radi od mene?»

»Oh, jaz ne vem, kako« bi jim povedala, da bi bilo bolj prav. Ravno kar sem bila pri policiji obsojena, da moram plačati pet kron.

»Kaj pa to mene briga! Če ste bili obsojeni na denarno globo, plačajte jo, ali pa se pustite zapreti, kakor vas je pač volja. Škodoval bi vam menda tudi rčet

ne ravno preveč, kakor se vidi,« obregnil se je gospod ob žensko ter ji obrnil hrbet.

»O ne, gospod, tako se pa nismo zmenili! Da bi se jaz dala zapreti; o, kaj šel! Sicer sem že plačala tistih pet kronic, prišla pa sem k njim zato, da bi mi jih vrnili — — —«

»Ali se vam meša, mamica?« se je nasmehnil zafrkljivo gospod Zober. »Jaz da bi plačeval kazni za druge! Čudim se le, da ne zahtevate od mene, da bi se pustil zapreti namesto vas.«

»Tisto pa naj naredi kakor mislijo, da bo prav. Za sedaj pa naj meni povrnejo tistih pet kron, potem se pa tudi še lahko puste zapreti; jaz jim ne bom branila.«

»No, no; to je pa že preveč! Ali je še mnogo tako brihtnih ženic, kakor ste vi?»

»O, še šel! Dvainštirideset nas je bilo doslej obsojenih, moških in ženic. Vsak je moral plačati pet kronic — — —«

»Pa vendar vseh teh dvainštirideset ne misli, da jim bom jaz vračal denar.«

»Naj ne zamerijo, gospod; menda bodo že morali, vsaj dogovorili smo se med seboj, da bomo šli k njim po denar.«

»Ste li zblazneli!« je zarjul gospod Zober in skočil kviško. »Poberite se mi izpred oči, sicer vas vržem lastnoročno tja, od koder ste se vzeli.«

»No, no; kaj bi se tako jezili! Jaz se ne bom z njimi prepirala zaradi tistih petih kronic. Kakor jih je volja, tako naj pa naredi. Ali to jim pa povem: dokler mi ne povrnejo tistih pet kron, tako dolgo naj mi nikar ne pošiljajo tistega njih »Dan«; jaz ga ne bom prodajala in drugi trafikantje tudi ne,« je zažugala ženica ter hotela zapustiti pisarno.

kajšnji listi poročajo resnico, je gospod Kokovcev jako zadovoljen z uspehi svojega potovanja. Dosegel je, kar je želel tako glede nameravanega posoila kakor tudi glede upostave soglasja med državami tripelentente za gospodarski boj proti trozvezi do leta 1917. in potem pri obnovitvi trgovinskih pogodb. Najdragocenejša pridobitev pa da je bila Italija! Nemčija bo najprej čutila posledice gospodarskega boja; Rusija bo namreč leta 1914. sezijaško izseljevanje ruskih delavcev najbrže popolnoma zaprla, vsekakor pa skrajno omejila. V Južni Rusiji se poljedelstvo na 10—15 hektarskih posestvih vedno intenzivneje goji in vrhu tega se vsako leto pritegne v obdelovanje po četrt milijona hektarov nove zemlje. Rusija torej rabi svoje delavne sile doma.

Proti vsemu pričakovanju se državna duma podaja na pota, ki bi znala omogočiti sestavo delazmožne večine. K temu najbrže ni malo pripomogla dokaj gladka poravnava z vlado. Poravnava se je izvršila na izrečno željo carjevo. Izvolitev gospoda Rožanka za predsednika vladi sicer ne more biti ravno ljuba, koncem koncev pa je le sprejemljiva.

Dnevne novice.

+ Volitve v kmečki kuriji. Deželno-zborske volitve v kmečki kuriji so napravile na vso deželo velikansk vtis. Slovenska Ljudska Stranka je dobila 32.100 glasov, torej štirikrat več kakor pa liberalci. Izid teh volitev priča, da je najbolj stalen, soliden in previden faktor v naši deželi naš kmet v ogromni večini za politiko in gospodarstvo, ki jo vodi Slovenska Ljudska Stranka. Liberalci so zadeli tukaj na tak kamen, da so kar odleteli kakor žoga. Število glasov oddanih za liberalce je naravnost malenkostno. Ni čuda, da vlada danes v liberalni družbi silna potrlost. Še v tork zvečer, na dan volitve, je pisal »Narod«: »Da, tudi v kmečkih občinah je izginilo iz ljudskih src zaupanje v klerikalno stranko. Izid današnjih volitev nam bo pokazal, koliko je volilcev v deželi kranjski, ki se ne dajo upogniti.« Da, izid volitev je pokazal, da je velikanska večina kranjskega kmeta nedostopna in nedovzetna za liberalne čenče in prismodarije, katere so uganjali in raznašali liberalni agitatorji na deželo. Izid volitev je pokazal, da ume kmet ceniti in ločiti pravo resno in ljudsko delo od političnega komedijantstva in glumaštva, katero so kazali liberalni glumači zadnja dva meseca na Kranjskem. Včerajšnje volitve so bile za liberalce naravnost strašen udarec, da so kar onemeli. Glavni volilni bitki sta torej končani: Slovenska Ljudska Stranka je prejela priznanje za svoje delo, liberalci so pa pokazali tudi v tej volilni borbi, da so bili in so, kakor pravi znana dunajska pesem: »Ich bin ein alter Drahrer.«

+ »O robu propada« je govoril na Vrhniku bivši poslanec Lenarčič. Mislil je menda na rob propada pri Agro-Merkurju. Na tem robu se nahaja menda tudi sedež Lenarčičev...

+ Liberalni politikarji pod plaščem dr. Ravniharja. »Slovenski dom« piše: Ne smemo pozabiti na že zapravljenih 14 milijonov kron... »Slovenski Dom« je dobil uradne popravke od deželne odbora, katere je pa imuni poštenjak dr. Ravnihar skril, zato da zopet piše o »že zapravljenih 14 milijonih«. Lep gentleman ta dr. Ravnihar! Naj le pridejo v deželni zbor, liberalci, da bodo slišali tam pesem o »zapravljenih milijonih«!

»Stojte!« je prijel ravnatelj žensko za roko, baš ko je hotela zaloputniti vrata za seboj. »Stojte! Povejte mi vendar, kaj pa ima »Dan« pravzaprav opraviti pri tistih petih kronah?»

»Tega jim pa jaz ne morem povedati. Oni so nam poslali z »Danom« tiste »Vodiške čudeže«, da naj jih prodajamo. No, mi smo jih prodajali in sedaj smo bili za to kaznovani.«

»A tako je ta reč! In sedaj ste se zmenili med seboj, da vam moramo mi oovrniti to globo, sicer ne bode več »vodiški« »Dana«. Ali sem prav razumel?»

»O, prav, prav!«

Ravnatelj učiteljskih dobredelnih zavodov je po teh besedah omahnil kakor od kapi zadet na stol. Se le po nekaj trenutkih se je zavedel, segel po kronah, ki so se mu tako ljubko blestele nasproti ter jih ženici odšel pet v nastavljeno roko:

»Tako, mamica, sedaj bo menda prav, kaj ne?« je vzdihnil bridko in kakor lešnik debela solza se mu je potočila po licu.

»Nič naj nikari ne jokajo, gospod, zaradi teh petih kron! Saj jaz bi jim jih pustila, toda sama sem revica in bi jih še težje utrpela kakor oni.«

+ Ljubljanska okolica in Belakrajina sta posebno značilni v svojih volilnih izidih. Ljubljanska okolica je bila najbolj izpostavljena smradu iz liberalnih ljubljanskih tiskarn. In kako krasno je volila ta zlata naša okolica za S. L. S.! Volilci ljubljanske okolice so pokazali, da so močnejši, ki vedo ceniti ljudsko delo. Zvestobo bomo plačali z zvestobo! In Belakrajina! Kako je ta lepi kos naše dežele še pred leti pretresal najsrdečiji politični boj. Z malimi večinami je zmagovala S. L. S. Pri zadnji deželnozborski volitvi je zmagal njen kandidat Karol Dermastia z 230 glasovi večine, — včeraj je zbral nad liberalcem večine 1145 glasov! Taka je napredna Slovenska Ljudska Stranka!

+ Nekaj o pogrebi. Ljubeznjivi gospodje okoli »Dana« so te dni — gotovo izpod večjega čopiča lastnika prvega slovenskega pogrebnege zavoda g. Josipa Turka — priobčili sliko: »Pogreb klerikalnega kandidata«. Pa ta slika je imela krut konec. Je že tako: tam, kjer g. Josip Turk okoli hodi, je največ pogrebov. Liberalcem je bilo usojeno doslej edino pogrebnijsko izvoliti si za poslanca in zastopnika »svojih interesov«. Izmed vseh živinskih dohtarjev, ki so jih kandidirali na svoj program, bo k večjemu eden skozi zlezal, pa ta — za smeh in kratek čas — zopet samo v Ljubljani. G. Jožef Turk ima torej pri liberalcih sedaj dovolj opravka. Komaj so v »Danu« naslikali »pogreb klerikalnega kandidata« — pa je na deželi 32 pogrebov liberalnih kandidatov. 32 oseb so namreč liberalci na deželi kandidirali, da bi kaj glasov skupaj spravili. A samo ena želja se jim je spolnila, da na zemlji domači vsi skupaj leže.

+ Vzorno volišče. S Police poročajo: Vsi volilci — 92 — so prišli na volišče ter vsi brez izjeme oddali glasove kandidatom S. L. S.

+ Kdo bo za kmeta gospodarsko delal? Današnjemu »Dnevnu« je izid volitev v kmečki skupini zaprl sapo. Pravi, »da mu radi tehniških ovir ni mogoče prinesiti natančno vseh števil iz vseh volišč«. Obljubi »gospodarsko delo« za kmeta. Pa ne, da bi to gospodarsko delo bilo po vzorcu »Učiteljske tiskarne«, ki, kakor kaže »Slovenec« podlistek, razvija izborni gospodarstvo z gospodarskimi brošurami o Vodiški Johanci. Slika tistega psa, ki ga danes prinaša glasilo »Učiteljske tiskarne«, bo treba dati na zastavo gospodarjev »Učiteljske tiskarne« — psa, ki žre dolgove, zadaj pa daje od sebe kredit. S svojim papirjem si liberalni učitelji dajo slabo spricevalo za voditelje »gospodarskega dela« za našega kmeta. Še liberalni kmet bo tiščel žepe, kadar bo videl, da hoče liberalni učitelj zanj »gospodarsko skrbeti«.

+ Izmišljotina. V torkovi številki »Slov. Naroda« je brati v uvodnem članku: »Za obupat.« je vzdihnil tehant Lavrenčič, ko je izvedel izid v splošni kuriji. — Popolnoma izmišljeno in zlagano. Pri ogromni večini 3317 glasov nad liberalnim kandidatom je bilo pač razpoloženje ravno nasprotno, kakor trdi stari lažnjivi kljukec. Morda bo tudi o dr. Kreku pisal, da je pretakal solze, ko je izvedel o velikanski svoji zmagi. V kamniškem okraju dosmrtno blamirana liberalna svojat se tolaži z dovtipi.

+ Seja Zveze in Kranjske podzveze Orlov se vrši jutri, v četrtek, dne 11. t. m., točno ob 6. uri zvečer v posvetovalnici Kat. tiskovnega društva. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

— Umrl je znani dolgoletni restavrat ter v Vintgarju gosp. Jožef Žumer. Rajniki je bil blag značaj, sin nepozabnega za gorjansko občino velezaslužnega žu-

pana Jakoba Žumra. Z njim je legel k večnemu počitku zadnji moški pokolenec Žumrove rodovine. Dobri Jože je bil soustanovnik gasilnega društva v Gorjah; več let je bil tudi podnačelnik in blagajnik ter zvest in delaven član društva. Kaj marljivo se je tudi trudil za prospek Bralnega društva ter v raznih ulogah nastopal, posebno v mlajših letih, na gorjanskem odru. — Kot zvestemu pristašu S. L. S. — sveti mu večna luč!

— Umrla je v Semičnem pri Trziču dne 6. t. m. gospa Rozalija Janč, roj. Zaplotnik, mati mestnega kaplana in kateheta Petra Janca v Ljubljani. N. v. m. p. — V Trziču je umrl posestnik in gostilničar g. Jakob Šolar, star 74 let.

— Pismo iz Kaira v Egiptu: Predsednica avstrijskega katoliškega društva v varstvo deklet, gospa grofica Hohenwart-Montalto poroča sledeče: Prepogosto izseljevanje služkinj iz Kranjske, Goriške in Istre naj se kolikor mogoče omeji in zadržuje. Veliko važnost in pomen bi imelo nadzorstvo (kontrola) deklet, ki se vkrcajo na Lloydovih parnikih v Trstu, ki so večinoma le Slovenke. — Društvo za varstvo deklet v Kairi stori kolikor je mogoče, a vendar ne more zadostiti vsem potrebam, ker mu manjka gnotnih sredstev. Iz tega poročila je razvidno, koliko slovenskih deklet je lahko nesrečnih in za vedno izgubljenih, ki gredo po služku v Egipt, bodisi v Aleksandrijo, Kairo ali kam drugam, ki se odzovejo prijaznemu vabilu, ker se jim obeta dobra služba, tam pa pridejo v nepošteno službo ter tako duševno in telesno propadejo in se potem zelo težko rešijo iz takega nesrečnega položaja. Zatorej svarimo vsa tista dekleta, ki nameravajo iti v Egipt, naj ostanejo raje doma in naj ne verujejo vsakemu sleparju na njegovo prijazno vabilo. V slučaju pa, da dekleta na vsak način misli, da mora iti v Egipt, bodi previdna (ter naj se popreje obrne na družbo sv. Rafaela v Ljubljani, Dunajska cesta 29, ali pa na gori imenovano društvo v Kairi, da se na ta način popreje natančno informira v celi zadevi).

— Nesreča v rudniku v Britof-Vremah. O tej stvari se poroča: Rešitev v premogovnem rudniku nahajajočih se rudarjev se še dozdaj ni pospečila in sploh ni upanja, da bi se, ker stoji voda stalno 8 metrov nad normalom. Sesalke nič ne opravijo. Zdaj skušajo prebiti 15 metrov debelo steno, da pridejo do neklih ponesrečencev, ki dajo s točenjem znamenja, da so še živi. To delo pa se vrši z veliko težavo.

— Spreklet postne postave na sopranik sv. Štefana leta 1913. Ker pade letos sopranik sv. Štefana na petek in ker se obhaja še vedno slovesno kot praznik, je v sled poblaščenja sv. stolice ljubljanski škof dovolil ta dan uživati mesne jedi.

— Draginja v Ameriki. V Zedinjenih državah Severne Amerike so se živila v tekočem letu silno podražila. Uradni podatki iz 40 industrijskih mest izkazujejo, da so se dvignile cene visoko pri petnajstih živilih. Pri krompirju n. pr. za 20%, slanini 188%, jajcih 128%, mleku 27% itd. Večinoma so to živila, ki jih uživa delavsko ljudstvo, torej priseljenci. Življenjski stroški delavcev so se zato zvišali za okroglo 10%. Ravno nasprotno je pa s plačami. Po nekem zasebnem pismu nekega izseljenca, ki živi v velikem industrijskem mestu, znašajo sedaj plače po tovarnah za 11urni delavni čas od 1.75 do 2 dolarja na dan, ali v našem denarju od 8.63 do 9.84 K. To je na prvi pogled visoko, toda v Ameriki se služi v dolarjih, zato se pa tudi plačuje v dolarjih. Hrana stane okrog 17 do 18 dolarjev na mesec. Zasluži se pa le malo nad 40 dolarjev na mesec. Poleg tega pa ameriške tvornice dostikrat ustavijo delo, zlasti v poletnih mesecih se navadno dela po tri ali štiri dni v tednu. Takrat se zasluži komaj za stroške. Če bi naši ljudje pomislili nekoliko na to, koliko jih stane vožnja v Ameriko in nazaj, pa če bi primerjali mukepolno ameriško delo s tistimi negotovimi, borimi prihranki, bi sprevideli, da je boljše, če se poprimemo dela doma. Ne drli bi tako čez lužo — v negotovost.

Neki iz Amerike došli izseljenec, se je nedavno izrazil, da če bi na naših kmetijah tako vztrajno delali, kakor v Ameriki, bi imeli to lahko doma.

Slov. kat. izobr. društvo »Straža« na Dunaju, VI, Webgasse 17 naznanja: Slovenska služba božja se vrši v cerkvi sv. Antona, XV., Pouthongasse 16 vsako drugo nedeljo v mesecu, in sicer: 14. decembra, 11. januarja, 7. februarja. — **Miklavžev večer** priredi društvo dne 14. decembra 1913 v dvorani »Zur schönen Schäferei«, VI., Gumpendorferstrasse 101 v sledečem sporedom: 1. Travniški so že zeleni (narodna), mešan bor. 2. Pozdravljani te, gorenska stran (narodna), mešan zbor. 3. Planinar (Fürster), mešan zbor. 4. Otroci Ma-

rijin sem. (Igra v dveh dejanjih.) 5. Nastop Miklavža. Prosta zabava. — Med predstavo igra slavni tamburaški zbor. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za nečlane 60 vjn. — Otroci prosti. — Običajnega Silvestrova večera društvo letos zaradi nastalih zaprek ne bo priredilo. Eventualna izpremembra se naznani.

— Umrl je v sanatoriju pri Bolzanu znani tirolski pisatelj dvorni svetnik dr. Karol Domanig.

— Velika zavarovalnica za življenje. Patriarh Bogdanovič, ki se je, kakor znano, v Ahi na Solnograškem ponesrečil ali pa sam usmrtil, je bil za celih 750.000 K zavarovan, in sicer samo pri »Riunione Adriatica« v Trstu za 200.000 K. Vsa svota je bila te dni patriarhovemu bratu dr. Mišlu Bogdanoviču v Budimpešti brez odbitka v gotovini izplačana.

— Medvedje na Kočevskem. Blizu Kočevja so te dni videli ljudje pet medvedov, ki so se priklafili iz Auerspergovih gozdov na Snežniku. Ljudstvo se je silno prestrašilo pred kosmatinci, ki so pa k sreči kmalu odnesli zopet pete v svoje luknje. Novi sneg jim ni posebno ugajal, zato so se hitro poslovili.

— Nesreče. V Jelenji vasi v občini Dolenja vas na Kočevskem je izbruhnil ogenj v leseni baraki nekega Šuteja in sicer v stanovanju Antona in Štefanije Martinčič in je njihov 6 mesecev stari otrok Antonija zgorel. Materielne škode je pa okoli 5000 kron. — V Selcah v postojnskem okraju je pri sekanju drevo podrlo posestnikovega sina Mihaela Možina, ki je takoj umrl.

— Mlad tat. Še ne 14 let stari Franc Lojčev v Zalogu v moravski občini, ki ima očeta pijanca, matere pa nima, se peča že s tatvino in je nedavno ukradel posestniku Francu Cepudru v Pračah kolo.

— Premeten goljuf. Pred nekaj tedni je prišel k posestniku Andreju Nadižarju v Čirčičah pri Kranju nek okoli 20 let star neznan mladenič, za katerega bi se po zunanosti sklepalo, da je kovač. Začel je praviti, da pride iz Amerike ter da je zadel s svojim bratom in Nadižarjevim sinom, ki je v Ameriki, državno srečko za 1100 kron. Ker je neznanec Nadižarju njegovega sina natančno opisal, mu je ta vse verjel. Poleg tega mu je še natvezil, da gre zase in za brata denar dvigniti v neko banko v Gradec in če hoče Nadižar z njim, tam tudi on lahko denar dvigne za svojega sina, s čemu je bil ta takoj zadovoljen. Ko sta se odpravila na kolo dvor, je Nadižar plačal za neznanca okoli 20 K voznih stroškov do Gradca, kakor tudi druge potne potrebnosti. Ko se pripeljeta v Gradec, je neznanec izvalil od Nadižarja 80 K, da zamore s pomočjo teh dvigniti v banki denar za njegovega sina. Ko je te imel, je odšel po »zadetek«, katerega je Nadižar toliko časa potem pričakoval, da se je prepričal, da je sedel na led za okroglih 100 K premetenemu goljufu in se potem brez zadetka vrnil domov in goljufijo naznanil oblastvu, ki pa dosega navihana brez uspeha zaseduje.

— Rekord. Policija je v Zagrebu prijela slugo Marka Kraljiča, ki je v enem dnevu v gostilni Jožefa Berglesa v Tkalcicevi ulici »pomotoma« zamenjal kar tri suknje.

— Zaradi uboja je sodišče v Mitrovici obsodilo kmeta Marina Marinkoviča na tri leta in njegovega brata Simona na štiri leta težke ječe, ker sta 19. listopada nekega Luko Mikloševiča, s katerim sta živel v vednem prepiru, v pretepu tako z nožem ranila, da je kmalu umrl.

PULJSKA OBČINSKA UPRAVA PRED CELOVŠKO POROTO.

Pred celovško poroto se je 9. t. m. pričela glavna razprava proti desetim puljskim občinskim uradnikom, ki so obtoženi radi goljufije, uradne poneverbe in radi zlorabe uradne moči. Kakor smo svojčas poročali, so laški porotniki obtožence oprostil. Najvišje sodišče je pa ugodilo ničnostni pritožbi državnega pravdnictva in je zadevo odkazalo celovški poroti. Med 10 obtoženci jih je 7 v preiskovalnem zaporu, trije so pa na prostih nogah, oziroma so ušli. Glavna razprava bo trajala cel teden. Razpravo vodi višji deželno sodni svetovalec Falke pl. Lilienstein, obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Thuile, obtožence zagovarjajo doktorji pl. Sedlmayr, Mühlbacher, v. Reinlein, Messner in Busson. Pri razpravi je 8 obtožencev navzočih. Ker obtoženci ne znajo večinoma nemško, posreduje tolmač. Od 10. do pol 12. se je čitala nemška obtožnica, nakar jo je tolmač laško prečital. Predsednik prečita nato obtožnico laško, nakar predsednik naznani, da je najvišje sodišče oprostilno razsodbo okrožnega sodišča v Rovinju razveljavilo, ker je bil med porotniki tudi neki Vittori, ki je bil glede na pravorek Galanteja udeležen. Ob 12. so pričeli zaslišavati blagajnika Tomaža Galanteja, ki prizna splošno svojo krivdo. Za njim zaslišujejo Frana Bigatta, ki zanikava vsako

krivdo in ki se zelo spretno zagovarja. Državni pravdnik zato prosi predsednika, da naj obtožena vpraša, če mu je kak odvetnik svetoval, da naj vse taji. Zagovornišvo oestro protestira proti dopustnosti tega vprašanja, ki je nadvse izzivajoče, kar predsednik oistro pograja. Razpravo so ob 8. zvečer prekinili.

Štajerske novice.

§ **Novoizvoljeni okrajni zastop** v Rogatcu šteje 24 Nemcev in 8 Slovencev. Zadnje so izvolile kmečke občine.

§ **Družinska žalost**. V Studencih pri Mariboru je 8. t. m. zvečer zalotil strojevodja južne železnice Dominik Polenac pri svoji ženi 20 letnega železniškega uslužbenca Ivana Peska, ki ga je svoječasnno že tožil zaradi motenja zakona. Polenac je vzel iz omare revolver in ustrelil štirikrat na svojo ženo Alojzijo Polenac, medtem ko je Pesek hitro pobegnil. Polenacovo je zadela ena krogla, druga v usta. Dominik Polenac je po storjenem činu pobegnil, a ga je pozneje neki orožnik aretoval. Težko ranjeno soprogo so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

§ **Požar**. Iz Celja poročajo, da je na Dobrovi 5. t. m. neznan človek zažgal gospodarsko poslopje posestnika Maksa Ocvirka. Požar je uničil mnogo krme in žita. Škode je okoli 7000 kron.

§ **Nesreča**. Iz Sevnice poročajo, da je 4. t. m. posestnika Ivana Kollmanna udaril konj med vožnjo iz Rajhenburga v Sevnico tako nesrečno v glavo, da je naslednjega dne umrl.

§ **Žalostna smrt**. V Sedrašu, občina Sv. Krištof pri Laškem, je skočila 4. t. m. ponoči nekoliko slaboumna rudarjeva žena Cecilija Pikel skozi podstrešno okno svojega stanovanja na cesto v domišljiji, da jo preganjajo sovražniki. Padla je sedem metrov globoko in obležala s polomljenimi udli. Zjutraj jo je našel mož mrtvo.

§ **Dobrna**, 2. decembra. Ker so leta 1888. tukaj prav slovesno obhajali štiridesetletnico vladanja našega presvitlega cesarja, nismo hoteli petinšestdesetletnico kar na tistem slaviti. Na predvečer je slovesno pritrkavanje in grmenje topčev naznanilo Dobrnčanom, da hoče vsa fara slovesno obhajati ta še nikoli kateremu vladarju v Evropi določeni jubilej. Župnišče je bilo kaj lepo razsvetljeno. 2. decembra pa se je vršila nadvse slovesno cerkvena slavnost. V vznesenih besedah nam je domači gospod župnik slikal globoko versko mišljenje ter življenje Habsburžanov na podlagi reka »Eucharistia. Hic Austriae vita«. Ta jubilej se kaj lepo strinja z jubilejem prvega, torej najstarejšega katoliškega vladarja Konstantina. Zato je pa prav umestno gospod župnik podaril dva traka: rdečega v spomin 65letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. in zelenega v spomin Konstantinovega jubileja s primernimi napisi. Te Deum in cesarska pesem ste končali cerkevno slavnost. Zastopani so bili vsi uradi, zastopstva in obilo verne ljudstva. Gospodu župniku prisrčna hvala za to slavnost.

§ **Umrla je** v Mariboru gospa Marija Burndorfer roj. Droll iz Ljubljane.

§ **Iz Brežic**. V nedeljo, dne 14. decembra t. l. priredi naša Citalnica gledališko igro s petjem »Legionarja«. Začetek ob 7. uri zvečer.

NEMSKI DRŽAVNI KANCLER O ZUNANJI POLITIKI.

V seji nemškega državnega zbora 8. t. m. je državni kancler Bethmann-Hollweg podal svoj ekspozé o zunanji politiki. Naglašja, da se, odkar je počil prvi top na Balkanu, sporazumno postopanje velesil ni zmanjšalo, marveč ojačilo. Pravi, da bo bodočisti londonski konferenci hvaležna. Energično in uspešno smo zastopali posebne koristi naših zaveznic, Avstro-Ogrske in Italije, istočasno smo pa zaupljivo sodelovali z Anglijo in prijateljsko z Rusijo. Zanikali smo vprašanje revizije v Bukarešti sklenjenega miru, kajti kam bi bile prišle velesile, če bi bile takoj otvorile kasacijsko postopanje, o tem še ne govorim ne! Ker je Avstro-Ogrska nekaj časa razmislila vprašanje o reviziji bukareškega miru, je javnost sodila, da to na naše zvezno razmerje neugodno vpliva. To mnenje odločno zavračam, ker naše zvezno razmerje temelji v velikih življenjskih interesih obeh držav, česar posamezna točka balkanskega vprašanja, kjer je Avstro-Ogrska bolj interesirana, kakor mi, ne more motiti. (Veliko odobravanje.) Kakor nikdar prej se je sloga trozveze v balkanski krizi izkazala. Glede na Turčijo zasledujejo vse velesile politiko, da se ohrani ugled Turčije in nedotakljivost njene ozemlja v Aziji in Evropi temeljem notranjih prenosov. Nemčija se z Anglijo in Francijo pogaja, da ne bo gospodarskih sporov v Mali Aziji in da se bagdadska železnica zagotovi. Z Anglijo se pogaja, da se prepreči gospodarska nasprotstva v afrikanskem ozemlju. Z Rusijo sodeluje Nemčija za izvedbo reform v Armeniji.

Kancler ne odstopi.

Soc. dem. Scheidemann pravi, da po savernski nezaupnici ni za kanclerja več prostora v zbornici in bi moral odstopiti. Kancler odgovarja, da imenuje in odstavlja kanclerja le cesar. Radi glasovanja v savernski zadevi ni podal demisije in je tudi za to ne bo vložil. Spahn (centrum) izjavi, da po ustavi cesar imenuje in odpušča kanclerja, kar se ne more izpremeniti. Odkloniti se pa tudi ne more proračun, ki se ne dovoli ne radi kanclerja in ne radi vojnega ministra, marveč se dovoli v interesu države in ljudstva.

NOVA FRANCOŠKA VLADA.

Pariz, 9. decembra. Radikalni kabinet Doumergue je zadel pri opoziciji na veliko nezaupanje. Prorokujejo mu kratkotrajno življenje. Kot svoj program označuje nova vlada združitev vseh republičanov levice, obrambo laične šole in kompromis s senatom v zadevi proporcije volilne preosnove, tako da bi se mogle v kratkem vršiti nove volitve za zbornico. Glede novega posojila meni vlada, da ni tako nujno, da bi se moralo takoj najeti, nameravani davek na dedščine pa hoče nadomestiti z davkom na kapital. Doumergue je strasten sovražnik Cerkve.

Koroške novice.

k Vabilo na csemnajsto slavnostno božičnico, ki se priredi v »Narodni šoli« v St. Rupertu pri Velikovcu na kvatno sredo, dne 17. decembra 1913 ob 2. uri popoldne. Spored: 1. Petje: »Božična.« P. H. Sattnerjeva. 2. Slavnostni govor. (Janez Vajdl.) 3. Božični prizorček: »Ubožec.« (Uprižori 6 otrok.) 4. Šaljivi prizor: »Avto-mat.« (Uprižori 5 dečkov.) 5. Petje: »Božji svet.« (Pojó dečki.) 6. Glavna igra: »Sv. Filomena.« Igra v petih dejanjih. 7. Petje: »Narodne.« 8. Razdelitev božičnih daril. — K obilni udeležbi vabi častite rodoljube in prijatelje slovenske šolske mladine vodstvo »Narodne šole«.

SRBIJA IN VATIKAN.

Ta teden se imajo, kakor se iz Belgrade poroča, izvoliti oficialni delegati srbske vlade za sklepanje konkordata z Vatikanom.

KONGRES ČESKO-SLOVANSKE SOCIALNE DEMOKRACIJE.

V Prahi se je pričel včeraj 11. kongres česko-slovanske socialne demokracije. Nemški socialisti niso poslali na kongres nobenega delegata. Kongres je sprejel resolucijo, ki zahteva nacionalni mir za Češko.

Nesreča v britofskem rudniku.

Divača, 10. t. m.

O nesreči v rudniku Britofu blizu Vrema se še poroča: Premogovni rudniki pohajajo od napoleonskih časov. V zadnjem času so last Riharda Levi-ja z Dunaja, ima jih pa v najemu profesor Avgust Prister iz Trsta, ki jih v družbi z »Eibiswalder Glanzkohlenwerke« v Gradcu izrablja. Imenujejo se »Adria« in imajo precej premoga. Rudarjev je okoli 60, tehnični vodja je August Schmidt iz Nemčije. Dela se noč in dan. V ponedeljek ob dveh popoldne je šel oddelek rudarjev pod vodstvom Visočnika v edini rov, ki se sedaj uporablja in ki je 80 metrov globok. Iz rova gredo galerije v različne smeri pod zemljo. Delavci so bili sledeči: Andrej Cevna, Franc Cerkvenik, Jožef Zwayner, Nikolaj Barzak, Nikolaj Diku, Ivan Grbec, Jožef Tuk, Franc Semror, Matej Kosmač, Andrej Vatrovac in Ivan Sušnik. Na dnu rova funkcionirata dve sesalki. Okoli 5. ure, ko je mislil profesor Prister podati se v rov na inspekcijo, je delavec, ki je nadziral sesalki, po stopnicah prihitel navzgor in naznanil, da je udril v rov voda. Čulo se je šumenje in bobnenje. Sesalki sta se ustavili. Vse je seveda mislilo najprej na delavce, ki so se nahajali pod zemljo. O treh ali štirih se ve, da so delali v neki galeriji, ki leži 30 metrov nad dnom rova in ti bi se dali najlažje rešiti, ostali pa so se nahajali v koridorju, ki leži 100 metrov pod zemsko površino, voda pa stoji v rovu 7 m visoko. Spravili so v rov kovinasto sesalno cev in sesajo zdaj vodo s pomočjo manjših sesalk, kolikor pač morejo, dokler ne dobe velike. Drugi delavci so se pa podali v nek zapuščen rov, odkoder mislijo, da bi prišli lahko vsaj do onih treh, ki so v omenjeni zgornji galeriji. Skala, ki jo je treba prebiti, je debela 20 metrov, dozdaj so jo prebili s pomočjo dinamita 8 metrov. O onih delavcih, ki se nahajajo še pod dnom rovovih tal, je pa težko misliti, da so še živi. Včeraj je prišel v Vrem rudarski svetnik dr. Stigar iz Ljubljane. Voda še vedno narašča.

Z JUGA.

Srbija in Avstro-Ogrska. Novi avstrijski poslanik na belgrajskem dvoru baron Giesl je obiskal ministrskega predsednika Pašića in se je, kakor poroča »Srbska korespondenca«, pri tej priliki pokazalo, da tako Srbija kakor Avstrija želita, da se vsa še sporna vprašanja prijateljsko in hitro rešijo.

Potovanju prestolonaslednika Aleksandra v Pariz se v belgrajskih političnih krogih pripisuje velik pomen.

Črnagora je v svojih novoosvojenih pokrajinah otvorila 78 ljudskih šol in 4 gimnazije, in sicer v Plevlju, Peči, Djakovici in Beranah ter učiteljsko pripravnico v Peči.

Srbski konzul v Draču postane Jevrem Simić, bivši podkonzul v Solunu.

Judom v Srbiji bo vlada zgradila v novih krajih več sinagog in sistemizirala za celo deželo mesto nadrabina, ki bo tudi od države plačan in povrh še močno dotiran. Kandidat za to mesto je dr. Alcalay. Srbska vlada bo tudi ostale rabine plačala in judovski šole podpirala.

ODPRAVA KOMISARIJATA NA REKI.

Čuje se, da se komisariat na Reki kmalu odpravi. Volilne liste za občinske volitve so že dogotovljene, volitve se pa v kratkem razpišejo. Baje se je guvernerju grofu Wickenburgu posrečilo sporno vprašanje med mestom in ogrsko vlado mirno rešiti.

UNIONISTI NA HRVATSKEM.

Unionistov izven strank kandidira pri sedanjih volitvah, kolikor je dosedaj znano, 17. Pač nekoliko preveč.

GLASEA

(za božične praznike).

Hribar p. Angelik. Adventne in božične pesmi za mešan zbor. Part. 2 K 40 vin., glasovi po 60 vin.

Grum Ant. Pet božičnih pesmi za mešan zbor. 60 vin.

Chloudowski dr. Ant. Božične pesmi za mešan zbor. 1 K 30 vin. Obsega tudi dva lepa božična latinska moteta, zelo pripravna kot vložek za ofertorij.

Hladnik Ig. Četvero božičnih slavonspevov. 80 vin.

Bervar K. 7 božičnih napevov za mešan zbor. Part. 1 K, glasovi po 50 vin.

Faist dr. Ant. 12 pesmi za praznike za mešan zbor. Part. 2 K, glasovi po 25 vin.

Sticherl Josip. Božične pesmi; Riharjevi napevi za mešan in moški zbor. Part. 1 K 20 vin., glasovi po 30 vin.

Mihelič Al. Božične pesmi za solo, zbor in orgle. 1 K 40 vin.

Dalje priporočamo najlepše božične preludije od skladateljev: Führer, Klee, Pihert, Pazdirek, Mach, Hladnik, Güttler, Hausmann, Zangel in Zimmer.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij »Napredna večina« v Ljubljani in naša večina na deželi — ali nekaj o žalostnih junakih na bergljah. Še nikdar ni S. L. S. v kmečki skupini zmagała s tako veliko večino kot včeraj. Pri zadnji deželnozborski volitvi leta 1908. so zmagali naši kandidati nad nasprotniki s 14.202 glasovoma. Sedaj je število volilcev v tej skupini naraslo, narasla je pa tudi večina S. L. S. Okoli 24.000 glasov večine nad liberalci! Liberalna gonja je osramočena — liberalna onemoglost nad S. L. S. je označena v številkah. V Ljubljani so liberalci po ožji volitvi v splošni skupini plakativali, da je Jožef Turk izvoljen z ogromno večino: 1400 glasov. Kako bodo zdaj nazvali našo večino? Velikanske naše večine so samostojne večine naših somišljenikov. Ljubljanski liberalni kandidat je pa skrpel svojo večino skupaj s socialdemokratskimi in nemškimi glasovi. Koliko pa ostane liberalnemu kandidatu v Ljubljani večine, če mu te glasove odštejemo? Pri prvi volitvi dne 1. decembra se je videlo, da ima liberalen kandidat v Ljubljani celo manjšino, če seštejemo skupaj glasove, ki so bili oddani pri prvi volitvi proti njemu. Tako je stari kava liberalna stranka celo v svoji glavni postojanki v Ljubljani na bergljah — Slovenska ljudska stranka pa oprta na svojo lastno krepko, mlado moč s ponosom gleda na svojo zvesto arnado na deželi. Ljubljanskim somišljenikom S. L. S. pa ob sijajni zmagi na deželi radosti utripajo srca in s ponosom se ozirajo na to, da so oddali v Ljubljani za S. L. S. pri zadnji volitvi toliko glasov, da stojimo v Ljubljani na boljšem, kot pa liberalci na deželi. Oprti na moč »Slovenske ljudske Stranke« in na požrtvovalno sodelovanje somišljenikov, tudi v Ljubljani — naprej!

Ij Velike volilne sleparije tvorijo znaten del liberalnih glasov v Ljubljani. V

imenik so bili sprejeti ljudje, ki jih niti v Ljubljani več ni, za te ljudi so tudi volili drugi, na magistratu sestavljeni volilni imenik je sploh zmes, ki poleg tega od volilne pravice izključuje celo vrsto ljudi, ki bi morali biti volilci, in je sestavljen na način, ki je kvečjemu na Ogrskem mogoč. Stvar poklicanih faktorjev je, da vse to natančno preko zopetnega javljanja magistratovcev ugotovijo. Tudi v Ljubljani moramo priti do pravih volilnih imenikov in do čistih volitev! In takrat bomo videli, koliko bo magistratovcem ura bila!

Ij Nj. cesarska visokost nadvojvoda Evgen je dospel danes popoldan v Ljubljano ter se nastanil v Križankah. Jutri nadvojvoda že odpotuje dalje.

Ij Znanstveni večeri »Leonove družbe«. »Leonova družba« bo prirejala v zimskih mesecih 1. 1913/1914. znanstvene večere. Lokal: hotel »Union«, veranda. Čas: ob četrtkih 11. in 18. decembra 1913; 15., 22. in 29. januarja; 5., 12. in 19. februarja ter 5. in 12. marca 1914; vselej ob 8. uri zvečer. Program za december 1913: 11. decembra: Dr. Franc Trdan »Bogomilstvo v slovenskih deželah. 18. decembra: Dr. Franc Stele »Varstvo spomenikov«. Za leto 1914 so objavili referate gr. dr. Jure Adlešič, dr. Josip Breznik, dr. Josip Gruden, dr. Josip Mal, Josip Puntar in več drugih. Natančen program se bo za vsak mesec in pred vsakim večerom objavil v »Slovenca«. Posebnih vabil za posamezne večere se ne bo razpošiljalo. — Dostop imajo člani »Leonove družbe«, vabljeni gostje in po njih vpljani izobraženci.

Ij Umrlj so: Franc Novak, rudar, 39 let. — Marija Debeljak, gostja, 69 let. — Olga Weber, hči trgovca, 6 mesecev. — Rudolf Selan, sin železniškega delavca, 20 mesecev. — Matija Tešar, delavec, 51 let. — Vekoslav Jeranič, sin železniškega delavca, 18 mesecev. — Ana Japelj, rejenka, 2 meseca. — Ana Gostinčar, strežnica, 45 let.

Ij Koncert. V kavarni »Evropa« koncertira jutri Ljubljanski društveni orkester pod vodstvom koncertnega mojtra g. Bog. Cerny. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Ij Podružnica Ljubljana I. avstrijskega društva državnih uslužbencev priredi v veliki dvorani hotela »Union« v soboto, dne 10. prosinca 1914 svojo običajno predpustno zabavo. Vsem častitim obiskovalcem prejšnjih prireditvev je še gotovo v najprijetnejšem spominu, nepriljenost in izbornost vodstvo teh veselic, ki so bile vedno na višku. Da pa ta prireditvev ne bode za drugimi zastajala, za to svedoči marljivo veselični odbor, ki že sedaj neumorno izvršuje vse predpriprave: tako da bode tudi najbolj razvajeni obiskovalec zadovoljen. Končno omenjamo še, da je čisti dohodek veselice namenjen pomožnemu zakladu.

Ij Darilo. Gospod c. kr. dvorni zalogatelj lekarnar G. Piccoli je naklonil ob priliki svojega 40letnega farmaceutičnega deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih na Kranjskem veliku darilo 200 kron.

Ij Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, kraljeva skupina v Ljubljani priredi v četrtek, dne 11. t. m., ob 8. uri zvečer v klubovi sobi restavracije pri »Zlatorogu« prijateljski sestanek. Na dnevnem redu je poleg poročila tajnika tudi predavanje tov. Kralja o ustroju Raiffeisenovk. Tovariši, udeležite se sestanka polnoštevilno! Odbor.

KONEC SAVERNSKE AFERE.

Iz Berolina se poroča, da bosta polkovnik Reutter in poročnik Forstner suspendirana. Državni podtajnik von Bulach je izjavil nasproti časnikarjem, da Alcažanom ne more nihče zameriti, ker se niso pustili žaliti. Prvotno je šlo le za vojaško zadevo, civilna uprava se je šele vmešala, ko je bilo jasno, da so se vojaške pravice prekorajile, vsled česar se bo moral polkovnik Reutter pred vojnim sodiščem zagovarjati. Radi neizobraženih in razžaljenih Forstnerjevih izjav, ki bi se bile morale takoj kaznovati, je vsa afera prekoračila vse meje.

Primorske vesti.

p Vojna ladja »Franz Josef«. Te dni bo priplula v puljsko vojno luko vojna ladja »Franz Josef«, katera se je nahajala skoro tri leta v kitajskih vodah. Kakor je bilo včerajš poročanje, je na njegovo mesto na Kitajsko odplula vojna ladja »Kaiserin und Königin Elisabeth«.

p Zapriseganje novincev vojne mornarice se je vršilo v nedeljo dopoldne na malem mornaričnem vežbališču. V ta namen se je služila na prostem sveta maša, kateri je prisostvovala admiral-teta, vse prosto častništvo in močni oddelki mornarjev.

p Tiskarsko gibanje. Tudi med stavci v Gorici je nastopila pasivna rezistenca. »Gorica« je izšla samo na dveh straneh. Kar se tiče Trsta, je »Piccolo« do včeraj zvečer še v normalni obliki izšel.

p Avtomobilska nesreča v Gorici. Avtomobil št. K.L.-14A je v Gorici povozil v Gosposki ulici pred Breščakovo trgovino g. Antonijo Nardin, mater g. prof. Nardin v Ljubljani, ter jo hudo poškodoval.

p Dezertaciji. V Čedadu sta se predstavila oblastnjem 22 letni vojak 19. pešpolka Matija Klein in pa 23 letni vojak 97. pešpolka Franc Prešeren, ki sta oba dezertirala.

Razne stvari.

Češko učiteljstvo bo ob novem letu pričelo s pasivno rezistenco, če se mu do tedaj ne zvišajo plače.

Kardinal Oreglia umrl. Dne 6. t. m. ponoči je v Rimu umrl kardinal Oreglia v starosti 82 let. To je bil še edini kardinal iz dobe Pija IX. in bi bil pokojnik 22. t. m. slavil 40 letnico svojega kardinalstva. Deloval je kot diplomatični poslanik v Haagu in Lizboni.

Obsojen artiljerijski stotnik. Stotnik Zdenko Kordik je prekrakal pred meseci v hotelu Wimberger celo noč, proti jutru je pa sobo naročil, ko je prejel pisal nekemu znanemu mu majorju, da bo mrtev, ko dobi major njegovo pismo. V hotel Wimberger sta se takoj dva častnika podala, stotnika so k telefonu pozvali, kjer sta ga častnika čakala. Ko ju je zagledal, je segel v žep, a častnika sta samoumor preprečila in ga pregovorila, da se je z njima v avtomobilu odpeljal na stacijsko poveljstvo, od tu pa v garnizijski zapor, ker se je izkazalo, da je napravil več goljufivih dolgov. Vojno sodišče je zato te dni Kordika obsodilo radi goljufije v 13mesečno ječo in ga je degradiralo.

Nadomestni rezervisti se odpuste domov. Vojno ministrstvo je odredilo, da naj se nadomestni rezervniki letnika 1912, ki še služijo aktivno, odpuste domov vsaj 15. decembra.

Zadnje vesti.

ZMAGA S. L. S.

Dunaj, 10. decembra. Danes se je od vseh strani poslancem Slovenskega kluba čestitalo na sijajni zmagi včerajšnjega dne. Splošno se poudarja, da so vesti, ki so jih nasprotniki o nazadovanju glasov S. L. S. razširjali, korenito ovržene. Skoro 79% vseh glasov je bilo oddanih za S. L. S.

RUSINSKA OBSTRUKCIJA.

Dunaj, 10. decembra. Danes je v poslanski zbornici izbruhnila hrupna obstrukcija. Krivi so je Poljaki, ki z zatiranjem Rusinov slednje provocirajo.

Začetkom se je poslanec Petrusiewicz stavil predlog, naj se razprava prekine za eno uro. Ko je zbornica med velikim hrupom sprejela novelo o davku na žganje v tretjem branju, se je ministrski predsednik grof Stürgkh oglašil k besedi in pobijal Petrusiewicz predlog. Ni res, kar je Petrusiewicz trdil, da je včeraj potekel rok, ki ga je vlada napovedala kot skrajni čas, ko se sklone galiska volilna reforma. Take obljube vlada Rusinom ni dala. Zbornica mora priznati, da se je vlada poztvovalno trudila, doseči med Rusini in Poljaki spravo. Sicer pa zanesljive informacije iz Lvova pravijo, da položaj ni tako neugoden, ampak da obstoja resna volja volilnoreformno delo dokončati. Ne razume nervoznosti Rusinov, ki škoduje njihovi stvari sami. Pozivlja jih, naj svoj predlog umaknejo.

Rusinski predlog se nato proti glasovanju Rusinov, čeških agrarcev in prof. Masafyka odkloni.

Zdaj začno Rusini hrupno obstrukcijo. Rusini tolčejo po pulnih, piskajo, profesor Kolessa je prinesel s seboj dve električni zvonili, Olesnicky in Petricky imata sirene, Folis, Lavruk in dr. Trylowski odtrgajo pultove pokrove in besno v taktu bijejo po klopi. Zmeda v zbornici je velikanska. Člani majoritete so zbornico zapustili. Podpredsednik Juckel je brez moči. Referent dr. Licht čaka, kdaj bi mogel priti do sklepe besede glede davka na osebno

dohodnino. Hrup traja eno uro in pol. Voditelj večine se zberejo h konferenci, kateri prisostvuje tudi dr. Lewicky. Slednji opozarja na to, da pododseka v Lvovu ne kažete niti najmanjše dobre volje, da bi se dosegel kompromis in to prav v glavnih vprašanjih. Konferenca se razide brez rezultata.

Medtem traja hrup v zbornici v vsej svoji moči dalje. Referent Licht si zatakne bomba v ušesa. Ob 1. uri opoldne sporoči predsednik dr. Sylvester zbornici, da je seja prekinjena in da se ob pol 2. vrši konferenca načelnikov. Rusini ploskajo in kličejo: To bi bili lahko bolj poceni imeli!

Zdaj je seja prekinjena in se je pravkar zbrala konferenca načelnikov.

Dunaj, 10. decembra (ob pol 4. uri popoldne). Seja se še zdaj ni otvorila. V konferenci načelnikov sta Gross in Kramar (I) zahtevala, naj se v interesu »avtoritete zbornice« pusti o malem finančnem načrtu en bloc glasovati. Rusini, češki agrarci in socialni demokrati so izjavili, da takega nasilstva ne bi pristustili. Predsednik Sylvester je predlog Grossa in Kramarja tudi odklonil. Poročila iz Lvova se glase zdaj baje ugodno. Ker se ob 3. uri zbere tudi avstrijska delegacija, ni nikakor verjetno, da bi zbornica prišla danes do glasovanja o malem finančnem načrtu.

AFERE V POLJSKI LJUDSKI STRANKI.

Krakov, 10. decembra. Poslanec Stapski naznanja v svojem organu, da je Poljska ljudska stranka sklenila sklicati generalni svet stranke, da se stavi predlog, da se Dlugosz in Rey iz stranke izključita.

BULGARSKO-SRBSKI SPOR V GRADCU.

Gradec, 10. decembra. V tukajšnjem kinematografskem gledišču »Edison« je prišlo do srbsko-bulgarskih demonstracij. Predstavljal se je film, na katerem je bil naslikan tudi grški kralj in prizori iz zadnje bulgarsko-srbske vojke. Bulgarski dijaki, ki so se pri predstavi nahajali, so proti temu protestirali, srbski dijaki so pa klicali: »Doli Bulgarija!« Dijaki so kričali in žvižgali. Ravnatelj je končno predstavo prekinil in pregovoril dijake obeh strank, da so se odstranili. Nato se je predstava nadaljevala.

REZULTAT VDLITEV V BULGARIJI. PORAZ VLADE.

Sofija, 10. decembra. Pri volitvah v sobranje, ki se vrše po proporciji, je vladna stranka dosedaj dobila 95 mandatorov, agrarna 47, socialisti 37, demokrati 14, Gešovisti 12, radikalci 5, Cankovisti 1, to je Daneva. Vlada ni dobila večine. Naravnost presenetljiv je uspeh socialnih demokratov, za katere so največ agitirali rezervisti iz vojske. Ministrska kriza pa je kljub temu zazdaj še izključena, ker bo vlada skušala agrarce ali pa demokrate pridobiti zase. Slednji pa zahtevajo, da se osnuje koalicijska sodelovanjem agrarcev in socialistov. V tem slučaju bi bil bodoči šef kabineta Malinov. Sicer pa je treba počakati še izida iz nekaterih krajev, ki po zadnjih poročilih pripadajo tudi agrarcem in socialistom. Res je, da so tudi rusofili, ki bodo razpolagali komaj s kakimi 20 mandati, občutno poraženi, a avstrofilska vlada ni dosti manj zadeta. Agrarci in socialisti so namreč proti vsaki ekspanzivni politiki na Balkanu, naj si bo že pod protektorstvom Rusije ali Avstrije. Poraz vlade je tem občutnejši, ker agrarci iz gospodarskih ozirov propagirajo idejo prijateljskih odnosov s Srbijo.

GRKI PRIPRAVLJAJO V JUŽNI ALBANIJ ODPOR?

Dunaj, 10. decembra. »Albanische Correspondenz« poroča: V vseh krajih južne Albanije, ki jo imajo zasedeno Grki, se vrše demonstracije proti angleškemu kompromisnemu predlogu. Grška vlada je odredila v celi Makedoniji vpoklicanje vojaških obvezancev letnikov 1911—14. To vest pa je z ozirom na njen vir treba sprejeti še s precejšnjo rezervo.

NEMCI STRELJAJO NA FRANCOŠKO VAS.

Metz, 10. decembra. Pri oostrostrelnih vajah je 130. polk, ki je bržčas v

megli zgrešil smer, prešel francosko mejo in streljal v vas. Prebivalstva se je lotil silen strah in so se ljudje poskrili po kleteh.

ŠALE MEHIKANSKIH INSURGENTOV.

Mehiko, 10. decembra. Krdelo insurgentov je napadlo topničarko »Tuxpampa«, pokvarilo stroje in topove ter vzelo s seboj dinamit, ki se je na ladji našel. Potem so topničarko zapustili.

PARLAMENTARNI DUEL.

Rim, 10. decembra. Poslanca Defelice in Gambaratto sta se zaradi neklih žalitev v zbornici duelirala. Gambaratto je bil na roki ranjen.

DELAJSKO GIBANJE.

Trst, 10. decembra. Štrajk voznikov v Trstu je na tem, da se konča, ker pogajanja ugodno potekajo.

SILNI VIHARJI V AMERIKI.

New York, 10. decembra. Snežni viharji in mraz sta strašna. Že tri dni divjajo viharji. 20.000 oseb je brez strehe. Več sto oseb je umrlo.

POVODNI V FRANCJI.

Pariz, 10. decembra. Vслед velikih deževij sta Rona in Saona zelo narastli in veliko sveta poplavlili.

VPOKOJENJE.

Dunaj, 10. decembra. Generalni tajnik Avstroogrške banke Jožef Pranger, ki služi že 35 let, stopi koncem leta v pokoj.

DOBITKI RAZREDNE LOTERIJE.

Dunaj, 10. decembra. Pri žrebanju razredne loterije je zadela 30.000 kron št. 80.932, 5000 K št. 25.229 in 2000 kron št. 60.865.

O PROTISRBSKIH DEMONSTRACIJAH V ZAGREBU.

Zagreb, 10. decembra. Pravaški listi soglasno poročajo, da je bilo pravaško dijaštvo in občinstvo preteklo nedeljo zato užaljeni, ker »Slovenski Sokoli« o svojem posetu »Srbskemu Sokolu« ni nič obvestil hrvatskih Sokolov. Pravaši so klicali: »Abeg srbska banda!« Neka Srbkinja je po soglasnem poročilu srbskih listov hrvatsko zastavo polila s črnolom. V pretepu je bilo okoli 30 dijakov ranjenih. Pravaši so hoteli srbsko zastavo raztrgati, a so jo nekateri hrvatski Sokoli in nacionalistični dijaki branili. Hrvatskim Sokolom se je naposled prepovedalo prisostvovati zabavi Srbov, prirejeni slovenskim Sokolom. Pravaši so se čutili provocirane.

MADJARSKE LAŽI.

Zagreb, 10. decembra. Vest »Pesti Hirlap« da se je povodom demonstracij v Zagrebu klicalo »Abeg Franjo Josip!« se uradno dementirajo kot popolna izmišljotina.

— Odlikovanje. Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je priznalo deželno predsedstvo rudarjem Franc Čuku, Jožetu Dergnozu, Andr. Golob, Jožetu Jegliču, Andreju Jermanu, Ivanu Koblišku, Urbanu Lebeničniku, Jerneju Medvešku, Martinu Palčiču, Ivanu Pircu, Ivanu Prosenju, Ivanu Prosenju, Lovro Strahu, Jožetu Šinkovcu, Ant. Ulčarju, Jakobu Zabavniku in Jožetu Zupančiču, vsi iz Zagorja.

Dodatek k včeraj priobčenim volilnim izidom.

LJUBLJANA—VRHNIKA.

Črni vrh nad Polh. gr.: Dr. Šusteršič 79, Povše 79, Knez 2, Seidl 2, prazen 1.

Št. Vid: Šusteršič 181, Povše 183, Seidl 51, Knez 51, Kristan 4, Mlinar 4, Tršan 1, Kregar 1, praznih 7.

Lipoglav. Izmed 60 oddanih glasov vsi za dr. Iv. Šusteršiča in Fr. Povšeta.

Šmarje—Sap: Šusteršič 92, Povše 91, Seidl 44, Knez 44.

Preserje: Povše 145, Šusteršič 145, Seidl 49, Knez 49.

Dobrova pri Ljubljani: Dr. Šusteršič 195, Povše 194, Knez 18, J. Seidl 16, razcepljenih 2, praznih 14.

Račina: Šusteršič 77, Povše 73.

Šlivnica: Šusteršič 74, Povše 73, Seidl 12, Knez 12.

Št. Jurije: Šusteršič 140, Povše 137.

Rudnik: Šusteršič 56, Povše 56, Knez 18, Seidl 16, Kristan 2, Mlinar 2.

Tomislav: Šusteršič 147, Povše 147, Seidl 18, Knez 29.

Iška vas: Šusteršič 45, Povše 45, Seidl 10, Knez 10.

KOČEVJE — RIBNICA — VELIKE LAŠČE.

Draga: Škulj 16, Lovšin 15, Pucelj 25, Andolšek 26.

Trava: Škulj 31, Lovšin 34, Rus 3. Stari Log: Škulj 67, Lovšin 65, neveljavnih 18.

Pri včerajšnji brzojavki iz Sodražice je imel prste vmes tiskovni škrat. Pravilno se naj brzojavka glasi:

Sodražica: Lovšin 240, Škulj 223, Andolšek 46, Pucelj 43.

TREBNJE—ZATIČINA—ŽUŽEMBERK — MOKRONOG — LITIJA — RADEČE.

Dole pri Litiji: Košak 77, dr. Lampe 77, Vehovec 77, Pavlin 3, Bukovec 3, Tomazin 3, razcepljenih 8.

Zagradec: Košak 94, dr. Lampe 93, Vehovec 92, Pavlin 9, Bukovec 9, Tomazin 9, razcepljenih 8.

Trebelno: Košak 156, dr. Lampe 155, Vehovec 155, Pavlin 76, Bukovec 74, Tomazin 75, razcepljenih 7.

Škocijan: Košak 140, Lampe 140, Vehovec 140, Pavlin 139, Bukovec 139, Tomazin 139.

Šmarjeta: Košak 200, Lampe 199, Vehovec 200, Pavlin 62, Bukovec 61, Tomazin 61.

Treboljevo—Prežganje: Košak 195, Vehovec 195, Lampe 193, Pavlin 4, Tomazin 4, Bukovec 3.

Št. Rupert: 127 liberalci, S. L. S. pa 241 glasov.

Hinje: Vehovec 234, Pavlin —, Košak 233, Bukovec —, Lampe 231, Tomazin —.

Žužemberk: Vehovec 279, Košak 290, Lampe 277, Pavlin 23, Bukovec 23, Tomazin 21.

Ajdovec: Vehovec 115, Košak 107, Lampe 105, Pavlin 6, Bukovec 5, Tomazin 5.

Dvor: Vehovec 137, Košak 137, Lampe 138, Pavlin 10, Bukovec 10, Tomazin 10.

Smuka: Lampe 63, Košak 60, Vehovec 59.

Debrniče: Lampe 287, Košak 295, Vehovec 292, Pavlin 30, Bukovec 22, razcepljenih 16.

Mokronog: Košak 179, Vehovec 175, Lampe 176, Pavlin 82, Bukovec 84, Tomazin 82.

Trebnje: Košak 232, Lampe 225, Vehovec 227, Pavlin 116, Bukovec 101, Tomazin 95.

Velika Loka: Lampe 173, Košak 176, Vehovec 176, Pavlin 98, Bukovec 96, Tomazin 96 glasov.

POSTOJNA — LOGATEC — SENOŽEČE — LOŽ — ILIRSKA BISTRICA — CERKNICA.

Hotederšica: Dr. Zitnik 54, Drobnič 54, Majdič 42, Meden 42, praznih 2.

Rovte: Dr. Zitnik 186, Drobnič 184, Majdič 24, Meden 21.

Vrhovo: Zitnik 169, Drobnič 152, Urbančič 82, Gaspari 65.

Cerknica: Zitnik 390, Drobnič 380, Majdič 196, Meden 193, razcepljenih 14, praznih 10.

Ilir. Bistrica: Zitnik 16, Drobnič 13, Urbančič 71, Gaspari 65.

Košana: Zitnik 144, Drobnič 144, Urbančič 48, Gaspari 29.

Št. Peter na Krasu: Zitnik 256, Drobnič 249, Gaspari 150, Urbančič 135.

Jablanica: Zitnik 169, Gaspari 65, Drobnič 152, Urbančič (domačin) 82.

Trnovo, V domači občini Urbančiča ob nečuvni liberalni agitaciji: Zitnik 269, Drobnič 251, Urbančič 163, Gaspari 133.

Šmihel: Zitnik 397, Drobnič 394, Gaspari 75, Urbančič 74, praznih 11.

Kilovče: Zitnik 110, Drobnič 95, Urbančič 87, Gaspari 73.

Zagorje: Zitnik 96, Drobnič 78, Urbančič 51, Gaspari 32.

Knežak: Zitnik 238, Drobnič 237, Gaspari 163, Urbančič 165.

RADOLJICA — KRANJSKA GORA.

Ljubno: Pogačnik 45, Gogala 11.

Koroška Bela: Pogačnik 147, Gogala 44, Kristan 43.

Lancovo: Pogačnik 71, Gogala 5.

VIPAVA — IDRIJA.

Vrhopolje. Perhavec 118, Zagoda 7, praznih 3.

Podkraj: Perhavec 83, Zagoda 24, razcepljenih 1, neveljaven 2.

Col: Perhavec 93, Zagoda 12, razcepljenih 7, neveljavnih 8.

Budanje: Perhavec 149, Zagoda 2.

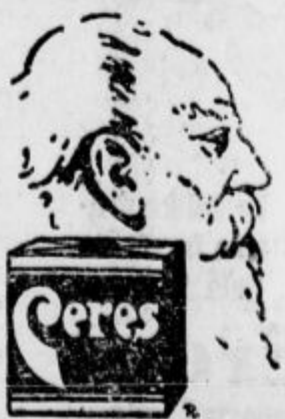
Šturje—Ustje: Perhavec 162, Zagoda 45, neveljavnih 15.

Godovič: Perhavec 25, Zagoda 9.

Črnivrh: Perhavec 143, Zagoda 46.

Zdravstven pomen jedilne masti „Ceres“

leži v njeni popolni čistosti in pristnosti. To ve posebno žledec dobro ceniti. Saj ravno zaradi tega, ker je jedilna mast „Ceres“ popolnoma čista, je tako lahko prebavljiva. Svojo čistost prenese v žleodčni sok in v kri. Čistost pomeni toraj isto kakor zdravje. Schichtova jedilna mast „Ceres“ je za kuhanje ravno tako izvrstna kakor za praženje in pečenje.

KRANJ—ŠKOFJA LOKA.

Naklo: Demšar 137, Zabret 137, Novak 26, Barle 26.

Besnica: Zabret 68, Demšar 43, Novak 26.

Javorje: Demšar 89, Zabret 91, Novak 1, neveljavnih 7.

Voglje: Demšar 62, Zabret 63, Novak 6, Barle 4, razcepljenih 2, neveljavnih 17.

Sora: Demšar 54, Zabret 53, Novak 3.

Velesovo: Demšar 58, Zabret 58.

Predoslje: Demšar 166, Zabret 182, Barle 35, Novak 35.

Češnjice: Demšar 112, Zabret 111, Barle, Novak po 9 glasov.

Stražišče: Demšar 141, Zabret 139, Barle 15, Novak 17.

Mavčiče: Demšar 83, Zabret 85, Novak 32, Barle 17, Golob 10.

Oselica: Demšar 195, Zabret 192, Barle 78, Novak 78.

KAMNIK—BRDO.

Ihan: Dr. Krek 93, Sršen 10, prazna 2.

Krtina: Dr. Krek 29, Sršen 28, prazna 2.

Dob: Dr. Krek 24, Sršen 33, prazna 2.

Podrečje: Dr. Krek 33, Sršen 27.

Zg. Tuhinj — Šmartno — Hruševka: Dr. Krek 162, Sršen 22, prazne 4, 2 neveljavna.

Dol: Krek 37, Sršen 33.

Moste: Krek 163, Sršen 40.

Lahovče: Krek 148, Sršen 46.

NOVOMESTO—KOSTANJEVICA—KRŠKO.

Črmošnjice: Zorc 173, prazni 4, razcepljenih 8.

Stopiče: Zorc 257, Škerlj 17.

Št. Peter: Zorc 241, Škerlj 18.

Lukovica—Krašnja: Dr. Krek 65, Sršen 29.

Prečina: Zorc 192, Škerlj 62, Klinc 13, praznih 6.

Mirnapč: Zorc 263, Škerlj 69, razcepljenih 30 glasov.

Čatež: Zorc 138, Kožar 55.

Bučka: Zorc 62, Kožar 79, razcepljenih 3.

ŠRNOVELJ—M'ITLIKA.

Adlešiči: Dermastija 96, Makar 57.

Tribučje: Dermastija 40, Makar 6.

Dragatuš: Dermastija 59, Makar 43.

Tančagora: Dermastija 41, Makar 14.

Proda se vsled preselitve popolnoma nova

harmonij

amerikanskega sistema z desetimi registri za ceno 270 kron. — Obrniti se je na ime »Byra« posteresiante, Ljubljana. 3763

Proda se hiša

z gospodarskim poslopjem (hlev, štedenj, lopa za vozove, kozolec-toplar) ležeča ob državni cesti, 3 km od Ljubljane oddaljena. Posebno pripravna za obrtnika ali trgovca. Cena nizka. Vprašanja na upravnishvo tega lista pod št. 3754. (Znamka za odgovor.) 3754

VINO

lastnega pridelka na drobno in debelo za domačo porabo. Črno po K 33.—, belo po K 29.—. Matej Ventin, Kaštelat, Is ra. 3758

Katoliško misleči

mlinarski pomočnik

išče dobrega mesta. Ponudbe se sprejemajo do 20. decem. Franc Hojnik, Kunst-Mühle, Schwarzenegg, P. Wildon, Štajersko. 3750

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veetrovi	Nebo	Podavina v 24 urah v mm
9. zveč.	739,8	— 4,9	brezvečr	del. jasno	
7. zjut.	735,5	— 5,0	sl. jzrah.	del. jasno	0,0
2. pop.	731,6	0,3	"	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temp. — 6,7°, norm. — 0,9°.

Ustanovlj. 1782

J.A. BACZEWSKI-LVOV
C. in K. DVORNI ZALAGATELJ

Baczewski-Likerji
odlične vrste

se dobivajo povsod

Kurzne cene

dne 9. decembra 1913.

Državne rente.	K	n
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	83	65
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan—jul.)	83	60
4% avstr. velj. papir. renta febr.—avg.)	86	90
4% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	87	10
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	103	65
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	84	25
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	63
4% ogr. renta v zlatu	100	10
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	83	10
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	90	15

Druge javne zadolžnice.

4% kranjsko deže no posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko deže melior. pos. iz l. 1911.	92	50
4 1/2% kranjske deželne banke	93	50
4% bosansko deželno posojilo	81	75
4% obveznice Rudolfa, železnice	85	35
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice doljenj. železnice	91	—

Srečke.

4% drž. srečke iz l. 1860, po 500 gld. a. v.	16	0
4% drž. srečke iz l. 1860, po 100 gld. a. v.	455	—
Državne srečke iz l. 1864, po 100 gld. a. v.	689	—
Državne srečke iz l. 1864, po 50 gld. a. v.	540	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870, po 100 gld.	275	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	286	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	245	—
Bazilika budimpe. iz l. 1880, po 5 gld.	26	75
Ljubljanske srečke po 20 gld.	62	50
Rudeči križ avstr. iz l. 1882, po 10 gld.	53	25
Rudeči križ ogr. iz l. 1882, po 5 gld. .	33	—
Rudeči križ ital. iz l. 1885, po 25 lir. .	45	—
Josizv-srečke iz l. 1888.	15	—
Turške srečke	233	50
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—

Akcije.

Avstr. kreditni zavod	634	25
Avstro-ogr. banka	2056	—
Anglo-avstr. banka	339	40
Dunajsko bančno društvo	520	—
Jadranska banka	424	—
Ljubljanska kreditna banka	465	—
Union banka	600	50
Zivnostenska banka	271	—
Avstr. Lloyd	623	—
Državna železnica	705	25
Južna železnica	101	60
Alpine	807	60
Skoda	787	25

Valute.

20 frankov	19	04
20 mark	25	54
Sterling	24	09
Rubelj	253	75

Vsa tozadovna po'asnila se dobe tudi v podružnici c. k. pr. v. avs. r. kredit. zavoda v Ljubljani.

Potrta najgloblje žalosti javljava podpisani v imenu vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je po volji Vsemogočnega najin iskreno ljubljani, nepozabni soprog oziroma brat, gospod

Jožef Žumer

posesnik in gostilničar

danes, dne 10. decembra ob 1. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezn, previden s sv. zakramenti, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb preblagega rajnika se vrši v petek dne 12. dec. ob 10. uri dopoldne na župnem pokopališču v Gorjah.

Sv. zadušne maše se bodo brale v domači župni cerkvi. Prerano umrlega priporočava vsem znancem in prijateljem v prijazni spomin in pobožno molitev.

Vintgar pri Gorjah, dne 10. decembra 1913.

Marija Žumer
soprega.

Rezika Žumer
sestra.

Podpisani naznanjam preč. gospodom duhovnim sobratom, sorodnikom, prijateljem in znancem, da je prečastiti gospod

Anton Tabor

župnik na Slapu

danes v torek ob pol 7. uri zjutraj v 56. letu starosti nena-doma umrl.

Pogreb bo v četrtek dne 11. decembra ob 10. uri dopoldne na Slapu.

Blagi pokojnik bodi priporočen v molitev.

Slap, dne 9. decembra 1913.

ANDREJ LAVRIČ,
dekan.

Razveselite Vašo soprogo, Vašo hčer, Vašo nevesto z najlepšim božičnim darilom izvirnega Singerjevega šivalnega stroja.

Dobiva se v vseh prodajalnah, ki imajo poleg stoječe „S“ izveske, ali po naših potnikih.

Singer Co., delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. — Kranj, Glavni trg 119.

Novo mesto, Veliki trg 45. — Kočevje, Glavni trg 79.

3752

**Absolvent
trgouske šole**

se sprejme. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravo „Slovenca“ pod št. 3767. 3767

HIŠNIK

dobi trajno službo na posestvu v bližini Ljubljane. Prednost ima oženjen, vrtnarsko izobražen vpokojenec. Vpraša se pri upravnishvu „Slovenca“. 3440

Poljedelska**poslovnica**

dežel. gospodarskega odbora kraljevine Dalmacije, Zadar,

daje informacije za nabavo: dalmatin-skih vin (na drobno in debelo), olivno olje, morske ribe sveže in konzervirane kakor tudi ostale deželne pridelke. — Obenem kupuje vse gospodarske poljedelske pridelke. 3546

Gostilna in trgovina

z mešanim blagom s tobakarno in žganjetočem, z verando in kegljiščem, poletnim vrtnom, stiriimi podzemskimi kletmi, opremljeno z acetilensko razsvetljavo, z novimi, ognjevarno zidanimi blevi in gospodarskimi poslopji, četrt ure od železnične postaje Kočevje, v neposredni bližini premočgovnika, kjer je uslužbenih 7—800 ljudi, z okoli 10—100 orali zemljišča, se prodaja iz zdravstvenih ozirav iz proste roke. Več pove lastnik A. Kresse, Šalkavas pri Kočevju. Plaćati treba takoj dve tretjini kupnine. 3744

Or 232

Za veliko družino in varčne ljudi je samo

Erdal
krema za čevile.

Bolestnega srca naznanjam, da so nam po dolgi mučni bolezn, večkrat sprevideni, mirno in vdano v voljo božjo umrli v Seničnem pri Tržiču v soboto dne 6. dec. 1913 ob pol 5. uri zvečer, preblaga mati

Rozalija Janc, roj. Zaplotnik.

Pokopani so bili v torek 9. decembra na župnem pokopališču v Križah.

Našo dobro mater priporočam gospodom duhovnim sobratom, sorodnikom, znancem in prijateljem v pobožno molitev.

Peter Janc

mostni kaplan in katehet v Ljubljani.

3766